

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 22-12-2020 r.

Adam Bodnar

VII.501.305.2020.KŁ

**Pan
Jan Nowak
Prezes Urzędu Ochrony Danych
Osobowych
ePUAP**

Szanowny Panie Prezesie,

działając na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627; dalej jako: ustawa o RPO), podjąłem z urzędu sprawę i wszcząłem postępowanie wyjaśniające, w wyniku którego postanowiłem zwrócić się do Pana Prezesa, na podstawie art. 14 pkt 6 ustawy o RPO, z żądaniem wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych, w przypadku **przetwarzania danych dotyczących zdrowia Pani Marty Lempart, przy okazji wykonywania testu diagnostycznego w kierunku SARS-CoV-2.**

Ujawnienie informacji dotyczących zdrowia działaczki społecznej i organizatorki protestów doprowadziło do pojawienia się w przestrzeni publicznej pytań dotyczących tego, jak bezpieczne są dane przetwarzane w związku z działaniami państwa w dobie pandemii¹. W mojej ocenie brak zdecydowanych działań mających na celu wyjaśnienie tej sytuacji może wpłynąć na podważenie zaufania obywateli do organów władzy publicznej. Co więcej, pojawianie się takich przypadków może przesądzić o wzbudzeniu nieufności wobec rozwijanych obecnie projektów, takich jak Internetowe Konto Pacjenta czy e-recepta, jak

---

¹ A. Karwowska, W. Paś, *Czy dane chorych na koronawirusa są bezpieczne? Skąd TVP Info wie o dacie testu Marty Lempart?*, Internet: <https://wyborcza.pl/7,162657,26615276,czy-dane-chorych-na-koronawirusa-sa-bezpieczne-skad-tvp-info.html>; M. Bąk, *TVP ujawniła, że Marta Lempart ma koronawirusa. Czy miała do tego prawo? Na pewno nie miała prawa do wykorzystania tego do medialnego linczu*, <https://bezwprawnik.pl/marta-lempart-ma-koronawirusa/>

i całego systemu o informacji w ochronie zdrowia. Już teraz zastrzeżenia co do bezpieczeństwa tych rozwiązań są zgłaszane Rzecznikowi.

Należy również wskazać, że wątpliwości co do bezpieczeństwa przetwarzania danych dotyczących zdrowia w związku z pandemią COVID-19 mogą wpłynąć na pogłębianie się niechęci do poddawania się testom diagnostycznym w kierunku SARS-CoV-2.

Należy przypomnieć, że prywatność jednostki jest wartością chronioną konstytucyjnie. Artykuł 47 Konstytucji RP zawiera ogólne gwarancje ochrony prywatności, a art. 51 Konstytucji RP odnosi się bezpośrednio do aspektów ochrony prywatności związanych z przetwarzaniem informacji o jednostce. Jak zauważył Trybunał Konstytucyjny tzw. autonomia informacyjna jednostki, oznaczająca prawo do samodzielnego decydowania o ujawnianiu innym informacji dotyczących swojej osoby, a także prawo do sprawowania kontroli nad takimi informacjami, znajdującymi się w posiadaniu innych podmiotów (wyrok TK z dnia 19 lutego 2002 r., sygn. akt U 3/01).

Jak zauważają przedstawiciele doktryny: „jakiegokolwiek działania władzy publicznej w zakresie dotyczącym danych osobowych – działania ustawodawcze, administracyjne czy kontrolne – muszą uwzględniać istotę godności człowieka”². Podobnie, w literaturze podkreśla się, że: „godność człowieka jako naczelną wartość państwa prawa leży u podstaw ochrony danych osobowych. O ile tortury, poniżające traktowanie, odarcie z intymności to podręcznikowe przykłady naruszenia fizyczności, jego godności w wymiarze fizycznym i psychicznym, o tyle naruszenie prawa do prywatności, intymności, to ingerencja w psychikę, która może być trwalszą i boleśniejszą dyskryminacją niż fizyczne tortury. Wystawienie na widok publiczny, przekazanie informacji, naruszenie swoistej «aury informacyjnej» może być subiektywnie, ale i obiektywnie poniżające, może prowadzić do trwałego pokrzywdzenia strony”³. Stwierdza się więc, że: „Państwo ma obowiązek chronić dane swoich obywateli, bo chroni ich godność prowadzącą do «samodzielnego kształtowania swojego życia» i swojej osobowości”⁴. Również Trybunał Konstytucyjny

---

² M. Wyrzykowski, *Ochrona danych – zagadnienia konstytucyjne*, [w:] *Ochrona danych osobowych red. M. Wyrzykowski*, Warszawa 1999, s. 30.

³ I. Lipowicz, *Konstytucyjne podstawy ochrony danych*, [w:] *Ochrona danych osobowych w Polsce z perspektywy dziesięciolecia*, red. P. Fajgielski, Lublin 2008, s. 46.

⁴ Tamże.

podkreśla doniosłą rolę prywatności, stwierdzając, że: „prywatność jednostki, tam gdzie jest to możliwe, powinna być chroniona w imię fundamentalnej wartości konstytucyjnej jaką jest godność człowieka” (wyrok TK z dnia 26 lutego 2014 r., sygn. akt K 22/10).

Szczególną ochronę danych dotyczących zdrowia przewiduje również art. 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. UE L. 119.1 ze sprost.; dalej: RODO).

Pragnę jednocześnie uprzejmie przypomnieć, że – zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych (zob. wyrok NSA z dnia 14 września 2010 r, sygn. akt I OSK 1491/09 w sprawie, w której GIODO odmawiał działania na wniosek RPO) – wszczęcie postępowania administracyjnego przez organ ochrony danych osobowych, zainicjowanego przez Rzecznika Praw Obywatelskich, następuje z dniem doręczenia żądania Rzecznika temu organowi.

Łączę wyrazy szacunku

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/